

Közmeghallgatás

A 2019-es és 2020-as esztendő szinte valamennyi történést felidézte november 25-én este Pillmann József, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Várgesztes elnöke a Faluházban tartott tájékoztatója során, kezdve az általuk szervezett, illetve támogatott rendezvényekről, az ülésekről és a pénzügyi gazdálkodásról.

Az önkormányzat részéről már évek óta bevett gyakorlat, hogy a közmeghallgatásukat mindig az adott év májusában tartják, idén a koronavírus-helyzet miatt ez elmaradt. Az elnök a 2019-es rendezvények közül a nemzetiségi önkormányzat egyik legnagyobb eseményét, a februári megyei Svábbált emelte ki, s úgy vélte, hogy a magas szintű szervezés, a színvonalas berendezés, a jó ételek mind hozzájárultak ahhoz, hogy a több mint 500 fős közönség igazán sváb emberekhez méltóan jól érezzék magukat. A második nagyobb szabású program 2019-ben az áprilisi borverseny volt, szép helyi sikerekkel, és az eddigiekhez képest rekord bormintával. A verseny igazolta, hogy a borversenyek hozzájárulnak a helyi borkultúra fejlődéséhez – emelte ki az elnök, egyben köszönetét fejezte ki valamennyi segítő számára.

A 2019-es rendezvények sorát a Christkindl Találkozó zár-

ta, ezúttal is zsúfolásig megtelt a nézőtér, amely jelzi a program létjogosultságát, népszerűségét.

Azt gondolom, hogy rendezvényeinkkel gazdagabbá tettük a falu kulturális programjait és több ember számára szeztünk szép élményeket, ápoltuk a hagyományt és háromfős önkormányzatunkkal erőnkhez mérten azon munkálkodtunk, hogy megfeleljünk saját és választóink elvárásainak – hangzott el az elnöktől.

A 2019-es testületi ülésekről és a pénzügyi gazdálkodásról készített tájékoztatót követte az elmúlt év summázása, amelyet a pandémia miatt számos program elmaradása jellemzett. Bár a január 6-ai megemlékezést még megtartották, elmaradt a Passió előadás, a borverseny és a júniusi Csengő Nap, ez utóbbit végül augusztusban tartották meg Pót Csengő Nap elnevezéssel. A Christkindl találkozó is elmaradt, viszont a négy csoport, Szomor, Tarján, Vértes-somló és Várgesztes előadását rögzítették, így az interneten jelenleg is megtekinthető a virtuális találkozó. A megtekintések száma mára majdnem elérte a 300-at, ami szép érdeklődést mutat.

Tavaly az önkormányzat az eddigi legmagasabb összegű feladatalapú támogatásban, több mint másfél millió forintban részesült a Bethlen Gábor Alapkezelőtől, a kiemelkedő összeg az előző évi tevékenységük megítéléséből származik, ami érzékelteti, hogy a feladatellátásukat igen pozitívan értékelték.

Rózsafák az újszülöttek és testvéreik köszöntésére

Első alkalommal 2016-ban ültettek szülők, nagyszülők rózsafákat Várgesztesen a Polgármesteri Hivatal udvarán az újszülöttek köszöntésére. A gondolat a Várgesztesért Közalapítvány elnökétől, Kluber Jánostól származik, ő nem titkolta azzal a céllal hívta életre, hogy a terület idővel rózsaligetté, esketési helyszíné váljon, s egyáltalán nem utolsó sorban azért, hogy a gyermekek, családok várgesztes-i kötődését erősítse.

Az elmúlt két esztendőben elmaradt a program, így november 28-án szép számmal érkeztek ásóval, lapáttal az anyukák, apukák, no meg az apróságok, akik a szomorkás, szitáló esőben is élvezettel segítettek az ültetésben. Az elnök köszöntésében mindannyiuk számára azt kívánta, hogy a későbbiekben is gondozzák lelkiismeretesen a fákat, a gyermekek várgesztes-i gyökerei a rózsacsemetékkal párhuzamosan erdőjének, erősödjenek meg, s húsz év múlva közösen gyönyörködhesenek a ligetben.

Ez alkalommal 16 csemetét ültettek el, tucatot újszülöttek nevében, további négyet pedig testvéreknek, akik a család Várgesztesre költözése előtt születtek, így a ligetben már 37 rózsafa cseperedik.

A rózsafákkal köszöntött újszülöttek és testvéreik:

Berta Kamilla, Hartdében Abigél, Hujber Luca, Hujber Sára, Jeszenszky Norman, Kiss Boglárka és testvére Balázs, Pillmann Dávid Legend és testvére Koppány, Pillmann Dóra Zselyke és testvérei Sára Zsuzsanna, Lili Zsófia, Puskás Zille, Rieder Bíborka, Stettner Noel Nimród, Sugár Levente.

GESZTESI KRÓNIKA • Közéleti és információs havilap • Lapalapító és kiadó: Várgesztes Község Önkormányzata, 2824 Várgesztes, Arany J. u 47 • Felelős kiadó: Rising Károlyné polgármester • Főszerkesztő: Salamon Gyöngyi, e-mail: propagandabt@gmail.com • 20/9611-833 • Hirdetésfelvétel: 20/9611-833 • Lapzárta: minden hónap 8. napja. Megjelenik havonta 250 példányban.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az olvasói leveleket, reflexiókat rövidített formában, szerkesztve közölje. Ezek az írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. A meg nem rendelt anyagok és hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal. Anyagokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ISSN: 2062-5472

2022. JANUÁR

VÁRGESZTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS HAVILAPJA

Várfelújítás

Komárom-Esztergom megyei Várgesztesen megkezdődött az omlásveszély miatt 2013-ban bezárt vár állagmegóvó felújítása 800 millió forintos költséggel – közölte november 25-én a Magyar Nemzeti Vagyron-kezelő Zrt. az MTI érdeklődésére.

Az MNV Zrt. tájékoztatása szerint a munkálatok során megőrzik az 1340 körül épült vár legutóbbi időkből ismert rom formáját, a felújítás során a károsodott szerkezet javítására, az esővíz elvezetésére kerül sor.

A létesítmény egy részét lefedik, azonban mivel az épületről nem maradt fent korabeli ábrázolás, így a falak meglévő belső szerkezetét terjesztik ki a második szintig. A tető a várfalak mögött húzódik majd, csak bizonyos nézőpontokból lesz látható.

A restaurálás során olyan anyagokat használnak, amelyekkel felismerhetők az új részek, azonban a hangsúly a régi épületek 700 éves falain marad.

A Várgesztes községtől délre álló vár első épületeit 1342 körül építették, amikor Nagy Lajos király utasítására a Csák nemzetség vára helyén egy kényelmesebb vadászkasztélyt alakítottak ki.

A később megerősített létesítmény a török háborúk alatt többször gazdát cserélt, majd a lakosság a kövek egy részét a környékbeli építkezésekhez elhordta.

1877-ben műemléki felmérést végeztek a területen, 1932-ben a Magyar Munkások Turista Egyesülete turistaházat épített a vár délnyugati részén. A létesítményben komolyabb állagmegóvás utoljára 1960-ban történt, az épületben 2013-as bezárásáig turistaszálló és vendéglő működött.

MTI

Hetedik Christkindl találkozó

Hetedik alkalommal szervezték meg december 11-én Várgesztesen a megyei Christkindl találkozót, melyet 2015-ben a helyi Német Nemzetiségi Önkormányzat azzal a céllal hívott életre, hogy a faluban a mai napig élő hagyományt megőrizzék, és megőriztessék annak határain túl is. Bár a tavalyi esztendőben a pandémia miatt nem hangozhatott el nézők, vendégek előtt a kérdés: Lass die Christkindl eini? – Beengedik az angyalokat? – az önkormányzat az online térben is megőrizte a kezdeményezést, hiszen négy csoport részvételével tartottak virtuális találkozót.

Pillmann József elnök köszöntőjében örömet fejezte ki, hogy az eltelt évek során kiderült: nem csupán Várgesztesen és a szomszédos Vértessomlón, hanem más településeken is őrzik a hagyományt, Tarján és Vértestolna is visszatérő vendég, így minden évben igazán színes találkozó melengeti meg a szíveket.

A sváb hagyományok szerint a településeken Szenteste iskoláskorú gyerekek járnak házról-házra, és német nyelven adják elő Jézus születésének történetét verses, énekes formában. A Christkindl, az angyalok, Mihály, Gábor, Szűz Mária és Szent József korhű ruházatban járják ezen a napon a falut és kérnek bebocsátást, hogy előadják műsorukat, aminek a végén a házigazda ropogós papírbankókkal hálálja meg fáradozásukat.

A hetedik találkozót a várgesztesi óvodások németül előadott Betlehemes játéka, a Krippenspiel nyitotta, majd érkeztek a vértessomlói, tarjáni, vértestolnai iskolások, s bár előadásuk alapcselekménye azonos volt, sokszínűséget tükröztek szövegben, kiejtésben, dallamban, viseletben, eszközökben és előadásmódban, melynek oka, hogy a németeket annak idején nem egyetlen helyről telepítették be.

Szintén visszatérő kedves vendégek a több mint fél évszázados múlttal büszkélkedő Felsőgallai Német Nemzetiségi Dalkör tagjai, akik Saltzer Géza karnagy vezetésével és Kovács Dániel harmonika kíséretében régi magyar és sváb karácsonyi énekekkel varázsoltak csillagszóró illatot, majd az idén 30 esztendőes Német Kultúregyesület Dalköre Várgesztes hívta Hartdében Sándorné vezetésével a vendégeket rendhagyó időutazásra. Abba az időbe, amikor a Christkindlik bebocsátást kérése után a családfő előhozta a rejtékhelyről a karácsonyfát, és azzal vezette be a christkindlizőket az otthonokba, akik vitték magukkal a család gyermekeinek szánt ajándékokat. Ha valahol huncutkodó, rossz gyermekről sügtak a szülők, akkor azt megsuhintották egy gyönyörűen feldíszített virgáccsal, jelezve, hogy viselkedjenek jól, mert a Christkindlik mindent látnak.

A szívét melengető, és a szép karácsonyi hagyomány őrzéséből hetedszer is jelesre vizsgázó találkozót közös éneklés, az 1800-as években elhagyott gyermekek részére árvaházat alapító Johannes Daniel Falk „O du fröhliche” német karácsonyi dala zárta, és az az ígéret, hogy jövőre ismét találkozunk.

Zsák, zsák, telizsák...

Alaposan megtömte a puttyját a Várgesztesre érkező Falumikulás, hiszen december 6-án pontosan 106 télapócsomagot rejtett, benne sok-sok finomsággal. A fehér szakállú ezúttal a Faluház két bejárati ajtaja között várta a 15 év alatti gyerekeket, akik közül volt, aki bátortalanul, eleinte csak messziről szemlélte, s volt, aki már az ajtóban in-tegetett széles mosollyal. De azért még a legmerészebbek is megszeppentek, amikor nevükön szólította őket a Télapó, több kislány pedig azon álmélkodott, vajon honnan tudja, hogy szeretnek horgászni.

Bár télapóváró dalokra sem vállalkozott mindenki, a Mikulás kedves nógatására azért jó páran dalra fakadtak, nekik azt ígérte, hogy köszönetképpen egy esztendő múlva két csomagot is kapnak, amikor ismét ellátogat Várgesztesre.

Szent Borbála előtt tisztelegtünk

Vértessomlón Batin József kezdeményezésére 28 esztendeje ünneplik Szent Borbála napját, a községben akkortájt fejeződött be a bányászok. Az önkormányzat és a helyi bányászok megemlékezése a hagyománynak megfelelően december 4-én is szentmisével kezdődött a templomban, majd a temetőben lévő bányász emlékhelynél rótták le kegyeletüket a várgesztesiek és vértessomlóiak, a településvezetők, bányászok.

Jó szerencsét mondtuk nap-nap, s az elkerült vagy ránk talált, mentünk mi, ha menni kellett sosem féltük a halált. Visszanézve életünkre semmi nincs, mit bánni kell, mondj imát hallottainkért, kik többé már nem szálltak fel. Bányász szív tart össze minket Szent Borbála néz le ránk, mondj imát hallottainkért, égjen értük gyertyaláng.. – szólt a fájdalmas bányászdal, majd Igó István polgármester tisztelegett Szent Borbála és a szénkaták hősei előtt: december 4-én ünnepeljük Szent Borbálát, akit a bányászok választottak védőszentjükké. Vértessomló a magyarországi szénbányászat indulásánál ott volt az elsők között és a Tatabányai szénmedencében az utolsó csillék is innen, a közelből gördültek ki. A Vértessomlóra telepített szorgalmas svábok lankadatlan munkakedve é s kitaró szívóssága következtében fellendült az Eszterházy birodalom élete és a szén megtalálásával egy nagy küzdelem indult útjára. Az akkori körülmények nagyon kezdetlegesek voltak, nem voltak gépek,

kézi erővel termelték a szenet, talicskákban tolták ki a vajatokból és a talajvíz is nagyon hamar megjelent és megkeserítette a bányászok életét. Hogy milyen keservesek voltak a körülmények levéltári adatokból és korabeli visszaemlékezésekből tudhatjuk... Az örökös veszedelemben élő bányász a leggyakrabban Borbálához fordult, mint segítő szenthez, és tette meg védőszentjének, hívta segítségül végszükségben.

Hogy miért emlékezünk szeptemberben és decemberben is bányászainkra? – tette fel a kérdést a polgármester, a választ pedig így fogalmazta meg: elsősorban azért mert többen élnek még közöttünk olyanok, akik a környék Tatabányai vagy Oroszlányi bányáiban dolgoztak. Ők erős közösséget alkotnak, összeköti őket a közös múlt, a közös emlék. Nekik ennyi év után is egészen életük végéig szükségük van erre a közösségre.

A temető falánál, a bányamunkában elhunytak tiszteletére kialakított emlékhelynél a megemlékezés zárásaként a szűk körű koszorúzás során a települések és nyugdíjas bányász szakszervezetek képviselőiben Rising Károlyné polgármester, Tóth László és Mautner János, Imeli János és Krüpl György, Igó István polgármester, valamint Krüpl Etelka és Krüpl Vilmos alpolgármesterek helyezték el a tisztelet és kegyelet koszorúit.

Hosszú hétvégékből idén sem lesz hiány: a március 15-höz köthető szabadnapok, a húsvéti ünnepek és a Mindszentek ünnepének keddi napja miatt háromszor lesz 2022-ben 4 napos hosszú hétvége, míg a pünkösd és karácsonyi ünnepek 3 napos hosszú hétvégét tesznek lehetővé.

Így tehát 2022-ben ötször lesz hosszú hétvége.